

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ"
Видин, ул. "Любен Каравелов" № 29 ,
тел. 094/923125 e-mail: info-500104@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:.....
/ГАЛИНА НЕТОВА/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА

РАННО НАПУСКАНЕ

НА УЧИЛИЩЕ

ЗА УЧЕБНАТА 2023-2024 г.

Разработил:.....

/Мария Митева –
педагогически съветник/

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Училищната програма за превенция на ранното напускане на училище е създадена на основание на:

- Закон за предучилищното и училищно образование
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в РБ /2021 – 2030/, Приоритетна област 5 – Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция
- Постановление №100 от 08.06.2018г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- Наредба за приобщаващото образование
- Стратегия за възпитателната работа в образователните институции /2019-2030/

Преждевременното напускане на училище води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

Създаването на условия за редовно присъствие в училище и активна работа по време на учебния час са важни за бъдещето на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра квалификация и по-големи възможности за реализация, условие за повишаване качеството на образованието. Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане или вече напуснал училище.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

1. **Превенция** на преждевременното напускане посредством анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система и предлагане на мерки за преодоляване на проблема на ниво училище.
2. **Интервенция** срещу преждевременното напускане на училище чрез повишаване участието и ангажираността на родителите, както и използване на какриерното ориентиране и консултиране.
3. **Компенсиране** на преждевременното напускане на училище чрез създаване на подходящи условия за реинтегриране в

образователната система на преждевременно напусналите я; кариерно ориентиране и консултиране , което дава информиран избор за образователното и професионално развитие и засилва мотивацията за оставане в училище с цел придобиване на образователна степен.

ПРИНЦИПИ

Училищната програма за ранното напускане на училище кореспондира с темата за приобщаващото образование, което означава, че всички ученици в едно училище, независимо от техните силни или слаби страни, в която и да било област, стават част от училищната общност и са приобщени в усещането си за принадлежност към другите ученици, учители и непедагогически персонал.

Приобщаването се отнася до качествени условия за обучение на всички деца и ученици. Деветте водещи принципа на приобщаващото образование, възприети от Алианса за приобщаващо образование през март 2002 г., са основани на главния принцип на уважение към всеки индивид:

1. Човек е ценен независимо от неговите способности или от неговите постижения.
2. Всяко човешко същество е способно да чувства и да мисли.
3. Всяко човешко същество има правото да общува и да бъде чуто.
4. Хората се нуждаят един от друг.
5. Истинското образование може да се случи единствено чрез истински взаимоотношения.
6. Всички хора се нуждаят от подкрепа и приятелско отношение от хора на своята възраст.
7. Прогрес в ученето се постига чрез надграждане на това, което човек може да прави, а не на това, което не може.
8. Различията внасят здравина в отношенията в обществото.
9. Сътрудничеството е за предпочитане пред конкуренцията.

ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Ранното напускане на ученици от училище е не само социален, икономически, етнокултурен, но и педагогически проблем, който оказва сериозно влияние върху личните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства. В дългосрочен план този проблем

оказва влияние и върху социално-икономическото развитие на страната, затова преодоляването му изисква ангажираност и от страна на училището с цел свеждането му до минимум.

Проблемът с ранното напускане от ученици на училище не стои на дневен ред в нашето училище, но сме длъжни да имаме лична позиция и набелязани мерки за справяне при необходимост. Корените на това сложно явление трябва да се търсят в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда и мотивация за придобиване на образователна степен.

Анализирайки проблема констатирахме, че до ранно напускане на ученици от училище би могло да се стигне поради следните причини:

- Лошо качество на живот на определени социални слоеве
- Ниски доходи, вследствие на което не могат да се покрият разходите на учащия
- Затруднения при усвояването на учебния материал
- Поради задължение да гледа по-малък брат или сестра
- Наличие на конфликти ситуации със съученици или учители
- Слаб интерес към учебния процес, вследствие на което идва и нежеланието за посещаване на училище
- Неувереност в собствените възможности
- Чувство за неуспех и страх от провал
- Родителска незаинтересованост или небрежност
- Проблемно поведение на ученика

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище.
2. Мотивиране на учениците за редовно посещение на училище, активна кореспонденция с техните родители, призоваване към активно участие в училищния живот на учениците и техните родители.
3. Създаване на положителни нагласи към учебния процес, съобразени с индивидуалните особености на учениците.
4. Включване на учениците в различни инициативи по национални и европейски програми, с цел ангажирането им с дейности, които водят до обогатяване личността на ученика и до получаване на удовлетворение от постигнатите резултати.

МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Своевременно идентифициране на причините за изоставане в усвояването на учебния материал и натрупването на голям брой извинени и неизвинени отсъствия, като сериозна предпоставка и застрашеност от ранно напускане на училище. За целта:
 - 1.1 Подаване на навременна информация от класните ръководители за броя на отсъствията на учениците и своевременно проучване на причините за допускането им. Уведомяване на родителите и призоваването им като партньори за отстраняване на негативите, наложители неоправданото отсъствие на ученика от училище.
 - 1.2 Проследяване постиженията на учениците в усвояването на учебния материал и при констатиране на трайни пропуски и слаби резултати да се осъществи нужната педагогическа помощ чрез:
 - оказване на обща подкрепа за обучителни затруднения;
 - участие в групи за занимания по интереси;
 - включване в целодневна организация на обучение.
 - 1.3 Индивидуална консултативна работа с учениците допуснали трайни пропуски в усвояването на учебен материал, извън описаните дейности по т.1.2.
2. Включване на застрашените от ранно напускане ученици в различни групи и дейности съгласно действащите нормативни документи, с цел тяхното приобщаване към училищния живот и задържането им в училище. За целта:
 - 2.1 Откриване силните страни на ученика.
 - 2.2 Развиване на силните страни на ученика чрез включването им в групи за занимания по интереси съгласно Наредба за приобщаващо образование, които са съобразени с техните интереси, способности и предпочитания.
 - 2.3 При възможност осигуряване на публични изяви на ученици застрашени от ранно напускане, с цел повишаване вътрешната им мотивация за успех и засилване вярата в собствените им възможности.
3. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от ранно отпадане ученици, оповавайки се на Стратегия за възпитателната работа в образователните институции. За целта:
 - 3.1 Инициране на срещи с родителите, за да се съгласуват и координират усилията на училището и семейството по посока благополучието на ученика.

3.2 Засилване на контрола върху отсъствията, причините за тях и навременното информироване на родителите.

3.3 Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение посещаемостта на училище между класните ръководители и родителите.

3.4 Привличане на родителите за активно участие в училищния живот на ОУ „Любен Каравелов“, с цел даване на личен пример на ученика за повишаване на неговата мотивация за учене и участие в училищни мероприятия и изяви.

5. Привличане на родителите на учениците от първи до седми клас за участие в Национална програма „Заедно за всяко дете“, Модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“, по която ОУ „Любен Каравелов“ - град Видин ще работи за трета поредна година, с цел:

- Изграждане на доверителни и сътруднически отношения с родителите
- Мотивиране на родителите за активно участие в училищни дейности, мероприятия, кампании
- Съвместно изграждане на подкрепяща среда с позитивен психоклимат и спазване нормите на етичното общуване

6. В училището е сформиран екип за обхват, който с помощта на ИСРМ се стреми да прилага мерките за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст съгласно Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.